

447

מדינת ישראל
הכנסת

ש.פ.

פרוטוקול מס' 7 / א'

מישיבת ועדת השירותים הצ'בוריים, שהתקיימה ביום
ד', י"ז באדר תשט"ז - 29.2.56, בשעה 9.00.

נוכחו חברי הוועדה:

- מ. ארם - היו"ר
- ד. הקטין
- ח. יהודה
- ש. יוניצ'מן
- ש. כפרית
- י. ניצני
- ד. צברי

מוזמנים:

שר הסעד - מ. שפירא
 סגן שר הסעד - י.ש. רוזנברג
 מר ברסלע - המנהל הכללי של משרד הסעד
 חברת הכנסת - ש. פרסיץ.

סדר-היום: המסך הדיון בבעיית המוסד ברעננה.

- - - -

היו"ר מ. ארם: אני פותח את הישיבה.

אני מבין שאנו מטפלים בדיון בבעיית המוסד ברעננה. אם כן, אני מברך, בשם כל חברי הוועדה, את שר הסעד משה שפירא, על הסתתפותו אחונו, ועל כי נכנס לעובץ הקורה של בעיה זו. בישיבה האחרונה החלטנו להסעות את המיכום שלנו בענין זה עד למחר הישיבה עם מועצת רעננה.

שר הסעד מ. שפירא:
ברשות היו"ד, אני מודה לכם על הברכה,
ואומר כי אני באופן אישי לא אטריד את
חברי הוועדה. אהיה תמיד מוכן - אם יזמינו אותי - להשתתף בלישיבות
הוועדה.

אני מצאתי לנכון להופיע בפניכם, היות ואני
רואה ענין זה כחסור ביותר הן מבחינה ציבורית והן מבחינה מוסרית.
אם ההכרעה בענין זה תיפול בניגוד לרצוננו, הרי דבר זה ילמדנו
בעתיד גם בטחיים אחרים בחיינו. אם נקבל את היסוד הזה ששכנות ספריעה
לשכון, ושכון יכול לעכב בניצוץ, הרי לדבר לא יהיה סוף. מה היה גורלו
של בית-החרושת "דגון" בחיפה, אשר השכנים שם סובלים זה למעלה משה?
נכון, בית-החרושת הזה מקיים רעש גדול מאד. אם היינו עומדים על הפרינציפ
שאסור להקים מפעל כי הוא עלול לגרום הפרעה לשכנים, הרי לא היינו
יכולים, לפי פרינציפ זה, להמשיך לפתח את איזור החוף של חיפה.

אני יודע מנסיוני שקשה לגור בסביבה אשר
בה הרעש הוא גדול. אני גר בקרבת סגור ספורטיבי, ואני גדרך כלל
רוצה לנוח לפחות בשבתות. אבל בשבתות מתחילים המשחקים על מגרש זה.
אני טובל מכן, ואני מניח שלא רק אני, ישנם עוד שכנים סובלים.
זהו הניסוק מבחינה ציבורית.

ואילו כאן, לדעתי, יש גם בחינה מוסרית
שאי-אפשר לעבור לסדר-היום. אם אומרים שאפשר לאכסן במוסד זה שברעננה
כ-100-150 ילדים מפגרים, הרי בזה אנו מצילים 150 משפחות טובלות.
אני יודע שמשפחות אלו טובלות ומחכות לסדור ילדיהן שנים רבות. אם
אינני טועה, לא פעם פנתה אלי חברת הכנסת כפרית, ושאלה מה אבחנו עושים
למען ילדים אלה.

הנה, יש לנו מוסד זה, אולם השכנים מופיעים
ומתנגדים לו. זה לא יפריע לכל השכנים, אלא לאותם שכנים שגרים בקרבת
מקום. אולם נביח שזה יפריע, אזי עומד כאן צדק מול צדק; צדק כלפי
אותם שכנים אשר נכנסו להיסטוריה בטענה שילדיהם ייהפכו לאינבלידים וכו'.
אם אני רוצה לקבל טענה זו, של אי-נוחיות השכנים הגרים בקרבת מקום,
אזי אני שואל: מי נדחה מפני מי - הצדק של אותן 150 משפחות או הצדק
כלפי אותן משפחות בודדות הגרות בקרבת מקום? הריני לענות: בטבילי,
הצדק הוא עם 150 המשפחות המחכות לסדור ילדיהן במוסד.

האם באמת המצב הוא כזה, שחלילה, ילדי השכונה
הזו עלולים להפגע באיזור צורה שהיא במקרה ממוסד זה יוקיים? - פנינו
בענין זה לרופאים - לדעתי, רק הרופאים יכולים להכריע בדבר - והם אמרו
כי הם לא יפגעו.

היתה מטלחת ויטבתי אתם זמן רב, וטברתי
להם את המצב. יהודי אחד אמר לי כי עבר רבות, היה במחנה הסגר וכו'.
הוא אמר: כשאני יושב ליד השולחן ורוצה לאכול ארוחת צהרים, הרי לא
מוכל לאכול מפני שאני אראה ילדים מפגרים מסתובבים בחצר המוסד.
עניתי לו: כשאתה אוכל, אל תסתכל למעלה. שמעתי את טענותיהם ונודעזעתי
בראותי את האגואליזם של האנשים, דוקא מאותם יהודים שמבלו בחייהם;
אין להם כל רגש של רחמנות לאותן 150 משפחות. אמרו לי: תבנו במקום אחר.

רבותי; אני יודע מה זה נקרא לבנות מוסד.
מצאנו את המוסד הזה ברעננה מוכן, ואמרנו זאת לאוצר והוא לא יכול היה
להסתלק מזה, ורק כך יכולנו להשיג זאת.

אני אומר, כי אם נחשוב על בניית מוסד, אז
דבר זה ייארך לפחות שנתיים. אני בטוח שסוים ילד לא יפגע ושום שכנות
לא תיפגע מקיום מוסד זה. כך אומרים הרופאים והם יכולים להיות הפסקנים
בענין זה ולא שום אדם אחר. אם הרופאים אומרים שאפשר, אזי חובה היא
לקיים זאת.

הנה, בירושלים קיימים כמה סוסדות שנמצאים בקרבת שכונות. לדוגמה: בית-החולים למצורעים, אשר מסביבו גרים סובבים. בית-הקברות בתל-אביב, אשר האנשים הגרים בקרבתו רואים יום יום מה עלול לקרות לגבי אדם כעבור 120 שנה. כאשר יהודי זקוק לדירה, הרי מית-הקברות לא יכול לעכב בערו ולא בית-החולים למצורעים מעכב בערו. אולם, יש הבדל בין מלכתחילה לבין בדיעבד. ואילו אני אומר שאין הבדל כזה. האם מלכתחילה לא היינו בונים את "דגון"? ברור שהיינו בונים אותו. ההבדל בין מלכתחילה ובין בדיעבד הוא, אם העניין אינו סובל מלכתחילה. אם העניין אינו סובל מלכתחילה אזי אין הבדל בין זה לזה. אם מלכתחילה זה לא יהיה, אזי אף פעם לא יגיע לבדיעבד.

אם כן, אמרנו להם שאנחנו מתחייבים להקים גדר, ניטע עצים כזי שהעין לא תראה ועין לא תצייץ למקום מוסלל זה. כן אמרנו שנכביס למוסד זה ילדים שאינם יכולים להתנועע, להתהלך; אלה יהיו ילדים סוככים במיטות. קבלנו על עצמנו את מלוא האחריות שלא יהיה כל קשר בין המוסד לדרך שלהם, אלא בלך בדרך האחורית. מה אפשר עוד לעשות?

זהו מספר קטן של אנשים אשר לראשם אכניסו כי אם יקויים המוסד הזה, אזי ילדיהם יטבלו. קבלנו על עצמנו כל סיני חומרות.

ועוד: אם בכל סוג יהיו הדברים הללו ללא הועיל, אזי יש בדעתנו לפתוח מוסד זה ובראה מה יהיו פני הדברים, כיצד יתפתחו העניינים שם. והיה, אם בראה לאחר כל זה שכל אנשי השכונה יצטופפו ויפריעו בעדנו, הרי רק אז נחפש לנו דרך אחרת. כל זאת אנו ננסה ובלבד לא לחכות שנתיים ימים עד אשר יקום מוסד חדש, וע"י כך תסבולנה 150 המשפחות.

בסוף דברי רצוני לציין, כי אם ועדת השירותים תיצור תקדים כזה, הרי לגבי העתיד דבר זה יהיה מסוכן. אפשר לאבטח כל סיני הבטחות, לסלוח עוד פעם רופאים וטומחים לבדוק את המקום, ואל בראה שאנו חרדים להם יותר מאשר ל-150 המשפחות הסובלות. הוועדה חייבת להציץ בעיני רוחה מה מתהווה בקרב 150 המשפחות אשר הן נהרסות כליל בהחזיקן את ילדיהן.

אני מבקש את חברי הוועדה להתחשב עם המצב המיוחד הזה.

ט. כפרית: בישיבה הקודמת קבענו שיש לקבל את העניין הזה באם ייצא הסכם בעניין זה. סגן לר המעד הסכים לזה, ובקט להשהות את הסיכום עד לאחר הישיבה עם המועצה הייטית רוצה לטמוע מה היו התוצאות של אותה ישיבה. אמרנו, כי יש לבוא בדברים עם האנשים, להסביר להם ולהגיע אתם לידי הסכם.

שמענו כי אותם האנשים שהתנגדו לקיום המוסד, בוכחו לראות את המוסד בלב הרצליה, וראו את המוסד, והאנשים הגרים בסביבתו דברו על לבם ואמרו כי אין כל השפעה, ואין סכנה, ואני התרשמתי כאילו אנשי רעננה שקטן במקצת, והם כאילל קבלו את התנאי של גדר גבוהה, כניסה צדדית וכו'; שהילדים יהיו סקטים, חולים, שוכבים וכו' וכו'.

סר המעד ט. שפירא: לא השתתפתי באותה ישיבה, אולם אפשר להזמין הנה את סר ברסלע כי הוא השתתף בה. הוא יכול לבוא הנה מייד אם יטלפנו לו.

ט. יונאי צ'טו:

כל חברה יכולה לקבל על עצמה להקים בנין
בין גטם לגטם, כלומר להתחיל באפרייל ולסיים
בנובמבר, באם יעמוד לרשותה הכסף הדרוש, החסרים וכו'. אני מוסר זאת
בכל הרצינות. חברה יכולה לתת התחייבות כזו. אני מוסר זאת בעקבות
הדברים שנאסרו כאן, שאם לבנות אזי זהו ענין של שבתיים-שלוש. אם כן,
לדעתי, דבר זה מסנה את כל הגיטה של כל עבודות הסעד.

שר הסעד ט. ספירא:

המטרדים בונים ע"י מ.ע.צ. והם אינם יכולים
לבצע את העבודות תוך זמן קצר. (ב) גם קבלן
פרטי אינו יכול לבצע זאת כה מהר. אם בדרך זו נלך, הרי עלינו למסור
את הבנין, וזהו אובייקט לא קטן; אף לא זול, אין קופצים עליו. זאת
ועוד: אין לי כל תקווה שנוכל לקבל כספים למטרה זו במקרה והבנין הזה
לא ייטכר. אם ניקח את כל זאת בחשבון, הרי זה לפחות שבתיים ימים.

סגן שר הסעד י. ט. רונברג:

ברצוני להזכיר לחברים שזהו ענין של
תקציב, וקבלן פרטי לא ירצה לחכות
לאשראי טען שבתיים. אם נחשוב עם בנייה, אזי צריך למכור את הבית
ולקבל עבורו 100 אלף לירות בטומונים. כן צריך לקחת בחשבון שאם אנו
נבנה, אזי צריך לבנות עם כל הסכלולים וזה צריך לעלות לפחות 400 אלף
לירות. היכן נקבל סכום זה?

את הבנין הזה קבלנו כמו שהוא, והיו גם
תשלומי אשראי אשר אותם סדרנו דרך האוצר.

ט. פרסיץ:

אני חפצה לומר, כי אני סמעת בעיון רב
את דבריך, אדוני שר הסעד. בלי ספק שהיו
הרבה דברי טעם בהם, אם כי אנו חיים בתקופה אשר התקופה הקודמת לסדה
איתנו רבות. אני זוכרת, בתל-אביב אפטר היה לבנות ולהקים בתים-חרושת,
בית דפוס ועוד ועוד, איפה שרצית; לא ראו זאת כהפרעה. מולם, כשהתקדמו
בבנין העיר, אז הבינו שאין להקים ביה-חולים באמצע העיר, כי זה ספריע.
וכן החליטו לבנות במקום טרוחק יותר. (שר הסעד ט. ספירא: האם בנין-יורק
אין בתי-חולים באמצע העיר? אני הייתי סם וראיתי ביה-חולים בטבורה של
ניו-יורק). הלואי והיינו מגיעים למצבה של ניו-יורק. סם ישנם ששהים
רחבי ידים. אני יודע שהתכנון החדיש הוא אחר לגמרי.

אסרת, אדוני השר, שזו תהיה הפקרות ציבורית
אם כל אחד ואחד יראה שהמוסד יפריע לו לארוחת הצהריים.

ישבו לפני אנשים וסמעת את שיחתם, ובאתי
לידי הסכם ומסרתי: אל תדון חברך עד אשר תגיע למקומו. אלה אנשים אשר
חלק מהם היו פרטיזנים, היו בטחנות הסגר, אבדו את הנשים שלהן ואת כל
היקרם להם. לאנשים אלה יש משהו שאינו דומה לכל הרגשות האחרים,
גם הם הולכים לרופאים וטומעים אותם. סמענו את פרופסור הלפרין;
מצבו קשה מאוד, ולטרות זאת אמר כי יש הבדל בין סלכתחילה ובין בדיעבד.
אם היו שואלים אותו אם לקנות מוסד זה, הרי אדוני השר, הוא היה פוסק
אחרת. הסאלה היא טובה לגמרי.

בישיבה הקודמת ניסיתי להסביר לוועדה שאפטר
לבנות גם בתוך העיר, בטבורה של העיר, אבל לא להכניס לסם ילדים אנוורטלים
בהחלט. כן אסרתי, כי מטרד הסעד עשה טעויות רבות בסטה זה.

אני אומרת כי צריך לתפוס את הרע במעוטו ולא
ללכת כמילו בכורונה תחילה. האם תוכל לקבל על עצמך את האחריות אם נקבל
החלטה נגד רצונם של אנשי רעננה?

לדעת, אין להקים בימינו אנו מוסד בגד דעתן או רצונן של איזו מועצה עירונית או רשות מקומית. אני שוללת דבר מיסודו. לדעתי, אם אפשר להגיע אתם לידי הסכם מלכתחילה, הרי מה טוב.

אני רעננה היו ב"רוחמה", ראו מה שראו; הסריטור בפניהם סרט וההשפעה היתה הפוכה. ולאחר מכן, שוחחו עם שר הסעד על מנת להוציא מלבם את הפחד, אולם השר עם כל יושרו דיבר אליהם בדברים ברורים, ובזה הוא הוסיף על פחדם.

אדוני השר אומר, כי הוועדה לא תוציא החלטה אשר עלולה לחזק את ידי אותם השכנים ברעננה. אני אומרת: אל תדון בדרך עד אשר תגיע למקומו. אני אומרת שהוועדה לשירותים לא תוציא שום החלטה עכשיו. אלא מאי? שישבו עם האנשים וידברו על ההבטחות ועל הבטחויות וכו', ולי יש הרושם שהם יסכימו, באם יאמרו להם שזה יהיה באופן ארעי. אנו נאמר להם שבשטדל להקים מוסד במקום אחר. לדעתי, אם בדרך של שלום אי-אפשר לעשות זאת, אזי רבותי, אל בשלה את עצמנו, מזה לא יצא ולא כלום. האנשים של רעננה מוכנים לכל.

ד. הקטיון: למעשה, איננו מחדשים מאומה בדיון זה, אותם הדברים נשמעו גם בישיבה הקודמת. לדעתי, צריך להרכיב משלחת, אשר תטע למקום, תבוא בדברים עם אנשי המועצה וכו'. היום חשבנו שנשמע דו"ח על ישיבת המועצה ולאור המצב נסכם. הסוכנת הזו אינה לטובתנו.

היו"ר מ. ארמ: אינני חושב שזו היתה סחבת, אני חושב שגם במשרד הסעד וגם בשיתוף הפיתוח ישנה ההכרה שוועדת השירותים עוסקת בבעיה זו והיא גם מתחבטת לא מעט בדיוניה. עם הדבר שמשרד הסעד אינו בא ואומר, החלטתי ואני מעמיד אתכם בפני עובדה, אומר שאנו עוסקים וממשיכים להתחבט בבעיה. אולם, אם אתם מדברים לגבי העתיד, הרי זה דבר אחר.

לדעתי, עשינו מסגה בזה שלא נסענו לראות את המוסד בהרצליה, את המוסד בכפר-סבא. היינו צריכים לקבל על עצמנו את כל הדברים כדי שנהיה כנים עם עצמנו.

אנו צריכים להגיע אתם לידי הסכם ולומר להם, כי מקום זה הנו ארעי, וכל שאר הדברים, כגון: גדר, כניסה מאורת וכו', הנם פרפראות. אנשים אלה יכולים להיות בתקוה שבעוד שנה-שנתיים המוסד הזה יוצא. אנו יכולים לבקשם להיות סבלנים ויסבלו שנתיים. כמו כן אני מניח, שהמ.ע.צ. יכול להתחשב בבעיה מיוחדת זו ולא יראה סחבת. אנו צריכים לנסות לשכנע אותם, וכדי לשכנע אותם אנו צריכים להיות משוכנעים בענין זה.

מר ברסלע: הייתי ברעננה. היתה ישיבת המועצה; נפגשנו ליד בנין המועצה, שם עמדו בניגוד השכונה, הם לא הורשו להשתתף בישיבה זו. הישיבה היתה בהשתתפות באי-כח משרד הסעד, ואנו הזמנו גם את ד"ר פלדמן, ממשרד הבריאות. חברי המועצה בעצמם נתחלקו בדעותיהם; היו כאלה שהמשיכו להתנגד גם לאחר הסכנוע שלנו וגם לאחר נתחנו את המצב כדי שלא תהיה אסליה. המועצה מציעה שחם נדמה ובזה היא חושבת לפתור את הבעיה. אמרנו להם שזה לא כך. הוכחנו להם שזה לא ריאלי כל כך - ולזה הסכימו אחדים מחברי המועצה - להקים בנין במשך 6 חודשים, מסוים שרק התכנון יקח מספר חודשים, ועל אחת כמה וכמה שהקמת הבנין יארך זמן רב וביחוד כשזה נעשה באמצעות משרד הממשלה.

היתה דעה שאין זו בעיה, וצריך לפתוח את המוסד כי הוא לא יזיק; אמרנו יותר מזה, לאחר שהציגו לפנינו שאלה כזו, כי לאורך כל גבול המוסד לא יהיו ילדים כאלה; אמרנו כי המדובר הוא ב-8-9

בתים אשר אותם ברכוש עבור הפרסונל. נאמר לי כי כל בית יעלה בערך 8000-9000 ל"י, כמובן שזה עם הסגר. זה בא בחשבון. אבל היו כאלה אשר התנגדו לזה. נתקבלה הצעת פשרה, שתיבחר ועדה מבין חברי המועצה והיא תבקר בכפר-סבא, תסב עם סגור הסעד ותראה מה יש לעשות, כיצד למיין את הילדים וכו'. אני הרחקתי לכת ואמרתי, כי אם באמת אנשי רעננה רוצים לעזור, והם מועצת רעננה מעוניינת שיהיה מוסד כזה - מפני שאין היא מזלזלת במוסד אשר יכול לפרנס כמה משפחות מתושבי רעננה - אמרתי, כי כל הגדלה שתיעשה בעתיד, הרי היא תיעשה במקום החדש שיוקצה לנו ע"י מועצת רעננה. פירוט הדבר, שאיננו דוחים זאת. אפשר לומר, כי במסך שנתיים-שלוש אנו בעבור למקום החדש.

ראיתי כי עשו במועצה חטובות פנימיים, ולצדדי אינני בקי בחטובות אלה ובמה זה יסוכם. אני יודע שאערב הם יושבים במועצה טוב והיא צריכה לסכם ולהביא הצעה.

פ. כפרית:

החבר ארם אמר כי חברי הוועדה צריכים להסתכנע מכל הבעיה הנדונה. אני חושבת שהם חייבת להסתכנע. יש כאלה שלא היו ולא בקרו בכפר-סבא ובבית סמט. הצעה זו שלך, מר ארם, אני מקבלת. חשוב שהחברים יבקרו במוסדות הללו. אולם אני מתנגדת לזה שאנו נזמין את אנשי הסכונה אלינו וגם לא טוב שאנו נלך אליהם. לדעתי, כל תשומת לב סצדנו תהיה לא לטובת העניין. אנחנו כאנשי ציבור נסתכנע בעצמנו ובנסה לסכנע אותם, ואני פשוט בטוחה כי בסופו של דבר נקבל סיכום חיובי.

סגן ער הסעד י.ס. רוזנברג:

עוסדות בפנינו סת' בעיות: האחת - השפעת המוסד על הסכונה, והשנייה - השפעת הסכונה על המוסד. לדעתי, הסכונה לא תפריע למוסד. שני הדברים, או כפי שער ברסלע דיבר עכשיו סאנו ברכוש את הבתים הקרובים עבור המוסד, הרי המוסד יהיה סגור מבחינת הסכונה. ולא זו בלבד אלא שתהיה גם חומה וכו'. בכדי להביע מהצד השני ולזרוק את האבן על המוסד, יזי יצטרכו לעשות סבוב של קילומטר וחצי. ועוד: אינני מקבל בחשבון, ואף אחד ממנו לא יקבל בחשבון שאנשי הסכונה יגידו לילדיהם להסתכל מה נעשה בפנים המוסד. אם כן, לא תהיה השפעת הסכונה על המוסד, ולא להיפך - לא יהיה למוסד שום מגע עם הסכונה ולא יפריעו לו. מסוים מבחינה טכנית המוסד הזה יהיה לגמרי נפרד מהסכונה.

אנו נכניס למוסד זה ילדים אשר לא יהיה בכוחם לקום, להתהלך וכו'. ועוד: המוסד הוא גבוה יותר מבתי הסכונה, אמרתי בישיבה הקודמת, כי אפשר לראות את הנעשה מלמעלה למטה ולא להיפך. דובר על זה רבות, ומבחינה זו אין בעיה.

מבחינת מיון הילדים, אמרתי כי יהיה מיון קפדני, ואת 150 הילדים לא נכניס בבת אחת, אלא במסך הזמן. כרגע אנו יכולים להכניס לסם 60 ילדים.

על התור הקיים לסדור במוסדות, אמרתי כי אלה הם ילדים קטים אשר הם מכבידים על המשפחה ועל הסכונה. מהתור הזה אנו ניקח את הילדים אשר מבחינת המשפחה הם קטים.

אני רוצה להודיע שהיתה כאן סמכת, אלא להיפך אם נבוא ונאמר לאנשי הסכונה את כל הדברים הללו, הריני בטוח שהם יסתכנעו.

המוסד הזה נפל לנו אולי מן השמים. והוא בידינו כעת. כל אחד ואחד מאתנו יודע שאין זה קל לקבל תקציב ושוועדת הכספים תאשרו, בו בזמן שאנו בתוניהם במצב קשה, מדברים על

קצוצים בתקציב. שר הסעד אומר שנקפיד את התקציב וניתן רק לאנשים טובלים. ברור הדבר, שאין אפשרות להקים מוסד במשך שנתיים.

אני מקבל את כל אותם התנאים שנאמרו כאן ומשרד הסעד יסמוך על בצועם. אני בטוח שכעבור שמונה חדשים, השכונה לא תתבגר יותר למוסד הקיים, ישכחו ממנו ויראו ברבות הימים כי אין זה נורא כל כך.

שר הסעד מ. שפירא: ידעתי כי לא אחדש דבר בענין זה. אולם מצאתי כי מחובתי להופיע בפני הוועדה כדי להעמידה על אומרת בעיה זו. אם נותר על המוסד הזה, אזי יהיה זה ויתור למשך שנים. אינני יודע אם במשך שנתיים יקום מוסד אחר.

(ב) יכול מאד להיות שהסתדלנו להסביר לאנשי השכונה יותר מדי, כך שהסברה עשתה רושם הפוך על האנשים. כשהיהודים באו ומסרו שזה גורם להם אסון, אזי אמרתי להם שאי-נוחיות שלהם גורם אסון לצד השני. כאן קרה איזה דבר אשר לדעתי אנו אסמים בו בטקצת האנשים ראו כי היתה התחרות בקרב המפלגות, מצאו אונן קטנת בקרב אנשי המועצה ובוועדה הזאת. אני בטוח שאם כולם היו נגדם, ודאי שהיו מסלימים עם זה. ברור שהמועצה עומדת לצדם, וכבראה גם גונב להם שמך דבר מיטיבות הוועדה הזו, ברור שכל זה עודד אותם להמשיך במריים.

חברת הכנסת כפרית אמרה שאל לכו להזמינם וכו', כי זה יתן להם עידוד נוסף. אני מסוכנע כי הצדק עמה. ואני אף מסוכנע שהצדק לא עם אנשי רעבנה, וכי הם בלחמים מלחמה לא צודקת.

אני מוכן לקבל על עצמנו את כל החוסרות ובלבד שהמוסד ייפתח. הוא מוכרח להיפתח עם כל החוסרות, ולי ברור כי כעבור 6 חדשים או שנה, היהודים הללו לא ידרשו להוציא את המוסד. הם יתבייטו על מה שעוללו למוסד ולמשרד הסעד.

ש. יוניצ'מן: עלינו לזכור דבר אחד - אל נדון חבר עד שבגיע למקומו, אני אומר זאת מפילן לגבי משרד הסעד. המצב של אנשי השכונה כיום הוא אנומלי. ויש לקחת זאת בחשבון. אני מתנגד שאנו לא נייפגס אתם כדי להסביר להם, להטפיע עליהם ולהגיע אתם לידי פשרה. אני אינני מתבייש להגיד כי היתה לי דעה מנוגדת קודם לכן, ולכן אני אומר שעלינו להיפגס אתם. האם אנשי השכונה דיברו על התועלת אשר יכולה לצמח להם מקיום המוסד? - לא. צריך לומר להם, לדעתי, כי זהו מקום עבודה, הסברה זו תהיה במקומה.

סכל מקום, אני אומר, כי יש להגיע אתם לידי הסכם. ישנה אמת אובייקטיבית וצדק אובייקטיבי. ואילו בהצעת הפשרה האמת והצדק הבם סובייקטיביים. אנשי השכונה חסבו כי ירד עליהם אסון. ולכן, על ועדת השירותים להסביר לאנשי המועצה שכל מה שחשבו כי זה בבחינת אסון הוא רק לגבי ילדים קטים, אמביסילים וכו'.

ר. צברי: בעקבות דבריו של שר הסעד על ההשוואה שאנשים הלכו לגור בקרבת בית הקברות בתל-אביב ובקרבת בית-החולים למצורעים, ברצוני לומר כי יש הבדל רב ואין להשוות זאת מטום שהאנשים ידעו מראש היכן הם הולכים לגור.

(ב) לא ייתכן לומר שאנחנו צריכים להעמיד את עצמנו במצב בו המספחה נתונה. אנו יודעים מה זה נקרא ילד מסוג זה בבית. זה קשה מאד. אולם יחד עם זאת עלינו לדעת, שאם לשחרר ילדים ממספחה הרי אנו מקסים על אחרים. אם אנשי השכונה מתאוננים הרי יש בזה מטום קוסי.

מדוע את בלחמת להכניס נכים במטרות?
זה גם כן מקטה על נותן העבודה. אותו

טר המער ט. שפירא:

גם כן רואים בנכותו.

אין זה אותו דבר. זהו אדם בריא, על כל
פנים ברוחו ובנפשו. ואילו הילדים

ר. צברי:

הללו אינם אנשים. זוהי דעת.

באו אלינו אנשי הסיכון, התאוננו בפנינו,
ולכן איננו חושבת שיהיה זה סן הניכון מצדנו שאנחנו נבוא בדברים רק
לאנשי המועצה, ואילו להם אין לנו מה לענות. לדעת, הוועדה צריכה
למצוא דרך כיצד לענות להם. עטינו מטגה מלכתחילה, היינו צריכים
להגיד להם כי יש לנו ענין עם אנשי המועצה ולא אתם. לכן איננו
יכולים כעת להסיב פניהם. זהו ענין כללי ולא לגבי פרט. חושבני,
כי כל אחד מאתנו יתרום את תרומתו כדי למצוא מוצא כיצד לענות להם.

הי"ר ט. ארם:

דבר אחד בולט אשר הוא מאוחד בינינו,
והוא - שאנו צריכים להסתכנע. ולכן אנו
צריכים לראות את הרצליה, כפר סבא, על סנת שמצפוננו יהיה שלם.

לעצם הוויכוח: האם צריך להסתכנע או גם
לנסות לסכנע. אני רוצה לסכנע אותם. לדעת, אם אני אהיה מסוכנע
ונביח שאהיה בדעתו של הטר אזי אני צריך להגיד להם כי אנו מסוכנעים
בזה. אם נהיה מסוכנעים, הרי יהיה לענין ערך; ואז אני לא אחשוש
להיפגש עם אנשי רעונה ועם חברי המועצה.

אנחנו מקבלים את הצעת הפסדה, שיהיה
קורטוריום מטותף, ולאנשי המועצה תהיה זכות ווטו לגבי המיון. נאמר
להם כי אנו בעד ההסכם, בעד הצעת הפסדה הזו, אז יהיה מותר לנו לראות
את אנשי הסיכון.

יש בידי טלגרמה מועד הורי ילדים דפקטיבים,
בה הם מעמידים אותנו על חוסרת המצב.

אני אומר, כדי לסכנע את אנשי הסיכון,
אזי אחד הקלפים הטובים ביותר יהיה לומר להם שמוסד זה איננו לנצח.
אבל בכדי שלא יהיה לנצח, שהם יתנו לנו האפשרות הזו, ואלא יחבלו
במוסד וכו'.

טר ברסלע:

אני אבקש שחלק מהסיכום הזה יבוא לידיעת
חברי המועצה.

הי"ר ט. ארם:

מונה פה מכתב מבית האבות על סם ליטון
רקנטי מיום 12.2.56. (קורא המכתב).

טר ברסלע:

אין ספק שמפעל זה הנו חשוב מאד. יש צורך
במוטבי זקנים אשר מבחינת קליטתם בתקליט
בקוטי רב. במוטב זקנים מעורב הם מתקשים בקליטה, מתחילה פרטת הלסון,
התזונה, הרגלים טובים, כל זה מהווה בעיה קשה מאד. כשהם במו
בהצעה חשובה זו, הכרנו בה ואמרנו להם כי לקראת סנת התקציב הארסה
ניקה זאת בחשבון. ואמרנו להקציב להם סכום סיוקצב לנו לפיתוח.

יש בעיה חמורה בה אנו נתקלים, היא זו של חסוכי טרפא. זוהי בעיה שמוכרחים למצוא לה פתרון. זה יכול להיות מקרה של שיתוק בבית. מצד אחד האטה צריכה לצאת לעבודה ומיין מי שיטפל בחולה ועוד. החזקת חולה כזה עולה 6 לירות ליום, זה מסתכם ל-180 לירות לחודש. אף מספחה לא תוכל לעמוד בפני זה. באנו בהצעה תקציבית של שנתיים לאוצר, וזה הסתכם ב-7 מיליון לירות. אותו דבר קרה עם בית הלן קלר. בזמנו נתנו להם 9000 לירות.

אשר לבעיית מוטב זקנים לערביים, לצערנו דבר זה לא בוצע.

דצובי לומר, כי מתוך 30 אלף הלירות שהוקצבו לנו לפיתוח, הבטחנו לבית אבות זה על סמ ליאון רקובי סכום של 10 אלפים ל"י. אנו נשמח אם ועדת השירותים תטיל על עצמה משימה זו, לבקש מוועדת הכספים סכום נוסף למטרה זו.

ג. צברי:
מדוע "מלב"ן איננו מסתתף בזה, הרי סוג המבטים שצריך להיות שם הוא גם של עולים חדשים.

מר ברטלע: מלב"ן איננו בוחן הלוואות לפרטיים.

מתברר כי המספר העומדים לסדר עם הוא יותר גדול מה שמלב"ן חשב. המספר לא פחת. קיימת בעיה שהלכה והחריפה לגבי העולים. מלב"ן מכיר בזכות סדור זקן במוטב זקנים רק כשבעלותו ארצה היא בן 65. וכאשר הוא היה בן 63 - אין לו זכות. לזקן עצמו קשה להבין מדוע. הפוליטיקה של מלב"ן היא זו, כל עוד הוא לא מילא את תפקידו לסדור 5000 זקנים העומדים בתור, כל האחר איננו בא בחשבון.

י. ניצוני:
היהודים הסלוניקאים אינם יכולים ללכת למוטבים זקנים אחרים. סכום של 10 אלפים לירות שהוקצב למטרה זו איננו ולא כלום. הם יסתפקו בסכום של 300 אלף לירות. יש להם כבר כלי מטבח, סדינים וכו'. הכסף הזה דרוש להם לגמור את הבניין.

היו"ר ס. ארם:
את הכסף הזה אפשר לקבל רק מתקציב הפיתוח, ולמטרד הסעד צומד למטרה זו סכום של 300 אלף לירות. ברור, כי 200 אלף לירות בחוצות לו להוצאות מסדר הסעד, לפעולותיו וכו'. אך הוא יכול להקציב לכם 10 אלפים לירות, כלומר שאתם לא תיוודעו מכך. זהו המצב. אם המדובר הוא על שהוועדה תמליץ בפני ועדת הכספים וכו', הרי ברור שההגדלה בסכום של כמה אלפי לירות, גם כן אינו מספק. מר ברטלע אומר שטוב שמבחנו בפנה לוועדת הכספים, אך לדעתי, גם לזה אין ערך. כי הכל סודר לפי משבצות של המטרדים. כשמטרד הסעד מדבר על אסכום הזה של 10 אלפים לירות, הרי גם זו תהיה הלוואה. אני אומר כי אני בעד שתן הלוואה בסכום של 200 אלף לירות למטרה זו ולא למלון "הנשיא", כי שם שתן הלוואה זו היא על קרן הצבי, ומיליון זה תהיה הסקעה יותר חשוב.

ו. כפרית:
אנחנו היינו רגילים, בימי הכנסת הראשונה והשנייה, שלקראת הדיון על התקציב בכנסת, לספל בתקציבם של שני המטרדים - סעד ובריאות. אני חושבת כי בענין זה אנחנו לא מילאנו תפקידנו. לאחר שסייעת דו"ח, זה בכל זאת עוד לנו להוסיף עוד 2-3 קציני מבחן וכו'. גם למטרד הבריאות עזרנו, הוא פנה אלינו בבקשה להוסיף עוד 200 אלף לירות עבור 40 מיטות וכו'.

אנשי מבקשת כלי בענין זה תהיינה לנו
ישיבות ונשמע דו"חיים על שני המשרדים - בריאות וסעד - לקראת שנת
התקציב החדשה.

לקיים ישיבה היום בשעה 3.00 בבוקר,
על מנת לסכם את ענין רעונה.

ה ו ח ל ט

לקיים ישיבה ביום ג' הבא, בשעה 9.00 בבוקר,
בהשתתפות ב"כ משרד הסעד. על סדר היום
יהיה: סמיעת דו"ח על משרד הסעד לקראת
שנת התקציב החדשה.

ה ו ח ל ט

לקיים ישיבה ביום ד' הבא, בשעה 11.00 בבוקר,
בהשתתפות ב"כ משרד הבריאות. על סדר היום
יהיה: סמיעת דו"ח על משרד הבריאות לקראת
שנת הכספים החדשה.

ה ו ח ל ט

הישיבה נבעלה בשעה 11.20.